

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43768
Nom	Metodologia de la investigació aplicada a les ciències socials
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	15.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2170 - M.U. en Benestar Social: Intervención Fam. 13-V.2	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2170 - M.U. en Benestar Social: Intervención Fam. 13-V.2	4 - Metodologia de la investigació aplicada a les ciències socials	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MONTAGUD MAYOR, JAVIER PERFECTO	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

L'anàlisi de la realitat és una condició fonamental en els processos d'intervenció. Aquest principi, que ha definit les Ciències Socials i el Treball Social des dels seus orígens, cada dia adquireix més relleu com a resultat de les noves i complexes problemàtiques socials que sorgeixen amb la postmodernitat. En aquest esforç de comprensió del canviant món actual s'emmarca aquest mòdul. La recerca és el mitjà per crear coneixements, per indagar les causes i les característiques de les noves situacions socials. Però la investigació no només aporta a les Ciències Socials i al Treball Social reflexió abans d'actuar, sinó també durant i després de l'acció, el que és especialment útil en tant que li pot permetre generar les seves pròpies teories i metodologies des de l'anàlisi i la reflexió pràctica. Per millorar l'efectivitat de les pràctiques, polítiques i programes en les Ciències Socials i en particular en el Treball Social es requereixen procediments metodològics i tècniques d'investigació que aportin sistematicitat i recursos. La investigació, en definitiva, significa mantenir un diàleg reflexiu amb la situació, preocupant-se per l'anàlisi dels problemes i per la recerca d'evidències sobre l'eficàcia de la intervenció. Sota aquestes premisses, l'assignatura de Mètodes i Tècniques d'investigació pretén ampliar els coneixements que han adquirit en el grau de Treball Social i altres Ciències Socials. Constitueix una especialització que ajuda a renovar i perfeccionar les habilitats per a l'anàlisi cada vegada més complexa de la realitat social i, amb això, enfortir l'ús de la recerca en l'àmbit de la intervenció social.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen.

COMPETÈNCIES

2170 - M.U. en Benestar Social: Intervención Fam. 13-V.2

- Que els estudiants sàpiguem comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaços d'accedir a ferramentes d'informació en altres àrees del coneixement i utilitzar-les apropiadament.
- Cercar i seleccionar informació en bases de dades i documents de caràcter científic i professional vinculats amb la intervenció familiar, i tenir capacitat per a sintetitzar-la i interpretar-la.
- Desenvolupar la capacitat per a analitzar nous problemes de forma rigorosa i sistemàtica.
- Desenvolupar la capacitat para desarrollar procesos de investigación que contribuyan a generar avances en el conocimiento.
- Desenvolupar la capacitat d'iniciativa, pensament crític i creativitat.
- Aprofundir en el coneixement de la complexitat i la diversitat de formes de vida i de vincles en les famílies.
- Capacitat de formular i executar projectes de recerca en l'àmbit del benestar social i els contextos familiars aplicant noves metodologies.
- Aprendre a desarrollar el tipo de diseño de investigación que sea más adecuado al problema de investigación complejo que afecta al contexto familiar.
- Utilitzar tècniques i eines (software) per a l'anàlisi qualitativa i quantitatiu avançat de dades de recerca en estudis amb famílies, adolescents i joves.
- Saber interpretar els resultats derivats de l'aplicació de tècniques i eines (software) d'anàlisi de dades tant quantitatives com a qualitatives en estudis amb famílies, adolescents i joves.
- Saber integrar els models i tècniques de recerca actuals en els diferents nivells d'intervenció vinculats amb l'àmbit familiar.

- Aprendre a dissenyar projectes de recerca avançats que aborden la complexitat social i familiar, especificant les diferents fases i la metodologia de recerca aplicada.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Per millorar l'efectivitat de les pràctiques, polítiques i programes en les Ciències Socials, i en particular en el Treball Social, es requereixen procediments metodològics i tècniques d'investigació que aportin sistematicitat i recursos. La investigació, en definitiva, significa mantenir un diàleg reflexiu amb la situació, preocupant-se per l'anàlisi dels problemes i per la recerca d'evidències sobre l'eficàcia de la intervenció.

Sota aquestes premisses, l'assignatura de Metodologia de la Investigació aplicada a les Ciències Socials constitueix una especialització que ajuda a renovar i perfeccionar les habilitats per a l'anàlisi cada vegada més complex de la realitat social i, amb això, enfortir l'ús de la investigació en l'àmbit de la intervenció social. El resultat del procés d'aprenentatge comporta:

- Comprensió dels processos d'investigació
- Comprensió i capacitat de disseny de les fases i metodologia d'investigació d'un projecte
- Ensinistrament en coneixement de fonts de dades secundàries
- Formació en tècniques d'investigació aplicades a les Ciències Socials, i en particular al Treball Social
- Adquisició i destresa de les tècniques d'investigació quantitativa i qualitativa

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la investigació avançada en Treball Social i Ciències Socials aplicades al àmbit del benestar social i els contextes familiars

- La utilitat de la investigació en Treball Social i Ciències Socials
- El mètode científic i els tipus d'investigació

2. Definició de projectes de recerca complexos en Treball Social i Ciències Socials

- Metodologia i perspectives de recerca
- Fases del projecte de recerca

3. Tendències actuals en Treball Social i Ciències Socials amb aplicació a la investigació avançada

- "Evidence-Based Practice ": Bases del model.
- De la Medicina al Treball Social

4. Fonts de dades nacionals i internacionals per a la investigació en Treball Social i Ciències Socials, i la seva aplicació a l'àmbit del benestar social i la família

- Fonts secundàries
- Bases de dades amb recerca en Treball Social y Ciències Socials

5. Nous models per a l'elaboració de projectes i informes d'investigació en Treball Social i Ciències Socials

- Consideracions i components bàsics.
- Redacció de propostes i informes d'investigació

6. La lògica de la investigació quantitativa avançada aplicada al camp de l'estudi del Treball Social i les Ciències Socials

- El mètode quantitatiu: orígens històrics i principis inspiradors.
- Els preliminars de la investigació quantitativa: organització de la investigació, operacionalització de conceptes i selecció de les unitats d'observació

7. L'obtenció d'informació en la investigació quantitativa avançada i la seva aplicació a l'estudi del benestar social i els contextos familiars

- La producció de dades mitjançant enquesta
- Escales d'actituds
- La tècnica Delphi

8. Anàlisi de dades a través de tècniques quantitatives: Estadística descriptiva i inferencial bivariada i la seva aplicació a l'àmbit del benestar social i la família.

- Variables: definició, tipus i escales de mesura.
- Mesures de tendència central i de variabilitat.
- Conceptes bàsics d'inferència estadística. Contrast d'hipòtesis.
- Contrast d'hipòtesis paramètric.
- Contrast d'hipòtesis no paramètric

9. Anàlisi de dades a través de tècniques quantitatives: Estadística multivariada i la seva aplicació a l'àmbit del benestar social i la família.

- Conceptes bàsics de les tècniques estadístiques multivariades.
- Classificació de les tècniques estadístiques multivariades: Mètodes de dependència i mètodes d'interdependència.
- Principals mètodes de dependència: les tècniques factorials.
- Principals mètodes d'interdependència: Anàlisi de regressió; anàlisi discriminant; anàlisi múltiple de la variància.

10. L'ús d'eines (software) per a l'anàlisi quantitativa de dades: SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

- Creació de bases de dades: matrius de dades i definició de variables.
- Execució de anàlisis descriptives i de contrast de supòsits bàsics (normalitat, homogeneïtat de variància).
- Execució de tècniques d'estadística inferencial, univariada, bivariada i multivariada.

11. La investigació qualitativa aplicada al context de la família. Nous models metodològics per aprendre a mirar i a escoltar.

- Una aproximació a les tècniques qualitatives.
- Treball de camp: observar, escoltar, interpretar i escriure.
- Observació participant i diari de camp.
- Entrevistes en grup, grups de discussió i històries de vida.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	70,00	100
Classes teoricopràctiques	32,50	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Elaboració de treballs en grup	65,00	0
Elaboració de treballs individuals	66,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	131,50	0
TOTAL	375,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia didàctica combinarà l'exposició teòrica amb l'ensenyament pràctic, existint entre ambdues perspectives una lògica continuïtat i complementaritat. Per tal de que el procés d'aprenentatge sigui més actiu, es potenciarà un clima de participació dels / les estudiants a l'aula. Per a això és indispensable la lectura dels materials de mòdul. Els seminaris o altres activitats constituïran un complement d'alguns continguts del temari.

Metodologies docents:

- MD1: Classes teòriques, lliçó magistral participativa.
- MD2: Discussió d'articles i altres lectures.
- MD3: Resolució de casos pràctics.
- MD4: Debat o discussió dirigida.
- MD5: Grup de Treball.
- MD6: Recerca y anàlisi de documentació.

AVALUACIÓ

SE1 - Assistència a les classes com a requisit indispensable per a ser avaluat, havent de cobrir-se un mínim percentual de sessions (90%). Per sota d'aquest mínim, i excepte causes justificades, el alumne no serà avaluat. Pes sobre la qualificació final: 10%

SE9 - Realització del disseny d'un projecte d'investigació. Pes sobre la qualificació final: 25%

SE10 - Realització d'exercicis pràctics avaluables. Pes sobre la qualificació final: 65%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- CALLEJO, J. y VIEDMA, A. (2006): Proyectos y estrategias de la investigación social: la perspectiva de la intervención. Madrid, McGraw-Hill.
- CEA D'ANCONA, M. A. (2012): Fundamentos y aplicaciones en metodología cuantitativa. Madrid, Síntesis.
- CORBETTA, P. (2003): Metodología y técnicas de investigación social. Madrid, McGraw Hill.
- LÉVY, J.P. y VARELA, J. (2005): Análisis multivariable para las Ciencias Sociales. Madrid, Pearson Prentice-Hall.

- MULLOR, R. y FAJARDO, M^aD. (2000). Manual práctico de estadística aplicada a las Ciencias Sociales. Barcelona, Ariel.
- SIERRA, R. (2003): Técnicas de investigación social. Teorías y ejercicios. Madrid, Ed. Thompson.

Complementàries

- AGUIRRE, A. (comp.) (1995): Etnografía: Metodología cualitativa en la investigación sociocultural. Barcelona, Marcombo.
- BARLEY, N. (1989): El antropólogo inocente. Barcelona, Anagrama.
- BAUMANN, Z. (2002): La hermenéutica y las ciencias sociales. Buenos Aires, Nueva Visión.
- BELTRÁN, M. (1991): La realidad social. Madrid, Tecnos.
- BERICAT, E. (1998): La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social. Barcelona, Ariel Sociología.
- BERLIN, I. (1983): "El concepto de una historia científica", en Conceptos y categorías: ensayos filosóficos. México, Fondo de Cultura Económica.
- BLAXTER, L., HUGHES, C. y TIGHT, M. (2000): Cómo se hace una investigación. Barcelona, Gedisa.
- BOSCH, J. L. y TORRENTE, D. (1993) Encuestas telefónicas y por correo. Madrid, Cuadernos Metodológicos nº 9. CIS.
- BOURDIEU, P., CHAMBOREDON, J. y PASSERON, J. [1973](1987): El oficio del sociólogo. México, Siglo XXI.
- BRUNET, I., BELZUNEGUI, A y PASTOR, I. (2000) Les tècniques d'investigació social i la seva aplicació. Tarragona, Universitat Rovira i Virgili.
- CALLEJO, J. (2001): El grupo de discusión: introducción a una práctica de investigación. Barcelona, Ariel.
- CÍA LAMANA, D. (2006): Narración y pensamiento. Hacia un nuevo paradigma del saber. Vilafranca del Penedés (Barcelona), Erasmus.
- DANE, F. C. (1997): Mètodes de recerca. Barcelona, Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- DEL VAL CID, C. y GUTIÉRREZ BRITO, J. (2005): Prácticas para la comprensión del Realidad Social. Mc Graw-Hill, Madrid.
- DELGADO, J. M. y GUTIÉRREZ, J. (coord.) (1995): Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales. Madrid, Síntesis.
- DELLA PORTA, D. y M. Keating (2008): Approaches and methodologies in the social sciences. Cambridge University Press, UK.
- EISNER, E. W. (1998): El ojo ilustrado. Indagación cualitativa y mejora de la práctica educativa. Barcelona, Buenos Aires, México, Paidós.
- EISNER, E. W. (2004): El arte y la creación de la mente. El papel de las artes visuales en la transformación de la conciencia. Barcelona, Buenos Aires, México, Paidós.

- GADAMER. H. (2005): Verdad y método, 11 a cd. Salamanca, Sígueme. GARCÍA CORBA, J. (2000): Diario de campo. Madrid, CIS.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

Respecto a los temas desarrollados después de la suspensión no ha sido necesario realizar ningún cambio respecto al contenido de la asignatura. Se mantienen los contenidos programados.

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

No hay ninguna modificación respecto al volumen y planificación de la docencia. Se ha respetado el peso y volumen en cada tema. La planificación de la asignatura prevé desde el inicio del curso el volumen de trabajo que se propone al alumnado y que se detalla en el aula virtual.

3. Metodología docente

La docencia presencial se ha sustituido por videotutoriales de los temas afectados que se han subido al aula virtual de la asignatura y la utilización de la herramienta Blackboard Collaborate tanto para las tutorías como para la impartición de determinados contenidos temáticos de la asignatura.

4. Evaluación

La asignatura sigue el método de evaluación continua por lo que no precisa realizar ningún cambio. La ponderación de la evaluación sobre cada tema tampoco ha sufrido cambio alguno respecto a la planificación inicial de la asignatura.

El profesorado podrá requerir entrevistas individuales o en pequeño grupo mediante videoconferencia para verificar el grado de participación y la consecución de los objetivos que se persigan en cualquier sistema de evaluación. Declinar esta verificación por parte del estudiante supondrá no superar la evaluación en cuestión

5. Bibliografía

Sin cambios.